

ISUMALIUTISSIHISSUT**Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap**

Meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersummut isumaliutissiissutaa

Aappassaanneerneqarneranut

Ataatsimiititaliaq suliaqarnermi ukuninnga peqataaffigineqarpoq:

Hans Aronsen, (IA), Siulittaasoq
Jørgen-Ole Nyboe Nielsen (D), Siulittaasup tullia
Harald Bianco, (IA)
Ruth Heilmann, (S)
Aleqa Hammond, (S)

Ulloq 3. Oktober UKA 2012-mi suliarineqarnerata kingorna immikkoortoq ataatsimiititaliamit eqqartorneqarpoq.

Siunnersuutip imarisai siunertaalu

Siunnersuut Naalakkersuisut Meeqqanut Inuusuttunullu Periusissiaannut tapertaliussatut suliarineqarpoq, taamatullu siunnersuut Naalakkersuisut suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaanni aamma Naalagaaffit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanni anguniagaasunut pingaarnernut attuumavoq. Tamatuma saniatigut siunnersuutip 2011-mi novemberimi kommunini Namminersorlutillu Oqartussani suliaqartut assigiinngitsut isumasioqatigiinnerminni oqariartuutaasa anguniarnissaat siunertaraa, tassani ilaatigut suliat assigiinngitsut akimorlugit suleqatigiinnik pilersitsisarnissap pingaarutaa oqallisigineqarpoq. Kiisalu siunnersuut suliarineqarpoq Naalakkersuisut Ilinniartitsinermut periusissiaat aallaavigalugu, tamannalu UPA 2012-mi saqqummiunneqarpoq.

Siunnersuutip siunertaraa meeqqanut suli atualinngitsunut suliniutit eqaannerusumik aaqqissuunnissaat, ilaatigut meeqqanut inuusuttunullu tunngasutigut qitiusumi ingerlataqartut suliniutinut aallartinneqartunut piginnittutut misigitinnissaasa pingaartuunera inissaqartillugu.

Tamatuma saniatigut siunnersuutip siunertaraa allannguinissamik pisariaqartitat piviusunngortinnissaat, taakku pineqartoq pillugu Inatsisartut peqqussutaata maanna atuuttup atuutilereerneratigut paasineqarput.

Siunnersuutitaaq matumuuna pingaartillugu qulakkeerniarppa, soorlu Meeqyanut Inuuusuttunullu Periusissiami allassimasoq, piaartumik suliniuteqarnissap meeqyanut immikkut pisariaqartitsisunut naleqqiullugu pingaaruteqaataata ersersinnissa. Tamatumuna qularnaarniarneqarpoq meeqqat innarluuuntilit, allatulluunniit immikkut pisariaqartitsisut pisinnaasaasa tamarmiusut naammaginartumillu ilinniagaqaqqinnissamut piareersaataasumik atuarnissamut naleqqiullugu meeqyanut allanut naleqqiullugit sabinngisamik annertunerpaamik periarfissinnissaat.

Siunnersuummi siunertarineqarpoq innarluuteqaleratarsinnaanermut sunniutigineqartussat piffissami sivisumi sunniuteqartussaagaluit imaluunniit arlaatigut piginnaasanik annikillisitinerit sabinngisamik minnerpaaffissaaniitinniarlugit. Siunertarineqarpoq sabinngisamik piaartumik meeqqat immikkut pisariaqartitsisut suliffeqarfiiit akimorlugit soleqatigiisitanit paasiniarneqartarnissaat. Inuttut atugarisat pillugit aammalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerisigut piffissap ingerlanerani pissarsiaqaataasussatut una siunnersuut nalilerneqarpoq.

Taakkua saniatigut Inatsisartut peqqussutaata atuutilerneraniit ilisimalerneqarsimasut pillugit siunnersuutip nalimmassarneqarnissa pisariaqarpoq.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermearlugu suliarineqarnera.

Inuit Ataqatigiit

Suliffeqarfiiit akimorlugit meeqyanut suli atualersimanngitsunut perorsaanermi suliniuteqarnermi nukittorsaataasutut ineriartuutaasutullu Inuit Ataqatigiinnit siunnersuut una isigineqarpoq. Inuit Ataqatigiit isumaqarput, meeqgerivitsialammik eqquassinermi aamma inuiaqatigiit perorsaanermi tunngavigisatut kulturikkut pingaartitaat siuarsarneqassasut. Inuit Ataqatigiit isumaqarput, meeqgerivinni sulisut piginnaasanik annertusaalluni pikkorissartitsisarnermik suliassamik tigusinissamut piginnaanngorsarneqassasut.

Inuit Ataqatigiit Naalakkersuisut siunnersuutaannut isumaqataapput, tassa meeqqat atuarfimmi atuarnerminni misigisaqarnerlusinnaanerannut siusissukkut suliniuteqarnermi pinngitsoortinneqarsinnaammata.

Siumut

FN-ip meeqqat pilugit isumaqatigiissutaa tunngavigalugu meeqqat inuusutullu ikiorserneqartarnissaata qulakkeerneqarnissaa pillugu naalakkersuisut siunnersuuteqarnerannut Siumut tungaviatigut isumaqataavoq.

Kommunini sulisut ilinniarsimasut amigaatigineqarsinnaanerannik ajornartorsiutaasinnaasut aaqqiiffigineqarsinnaanerat ajornakusoorsinnaasoq Siumut isumaqarpoq. Naalakkersuisut nakkutilliilluni kommuninut tikeraartarnissamut aammalu inatsisartut inatsisaata atuutilernerani pikkorissarnerit suut pilersaarutigineqarnersut Siumumit Naalakkersuisunit akineqarnissaat ujartornrqarpoq.

Demokratit

Demokratit isumaqarput, inatsisisstatut siunnersuut manna ilinniartitaanerup nukittosarneqarnissaanut alloriarneq pingaartuusoq aammalu ilinniarneq piginnaasanillu annertusaaneq inuuneq naallugu suliniutissaaneranut aqqutissaalluartut.

Demokratit isumaqarput, inatsisisqaq una aqqutigalugu meeqqat ataasiakkaat qitiutinneqarnissaat pisariaqartitaallu paasilluarneqarnerulissasut, imatullu paasineqassalluni piffissaagallartillugu meeqqat ikiortariaqartut ullumikkorniit sukkanerujussuarmik ikiorserneqarsinnaalerannerannik.

Atassut

Atassut isumaqarpoq illoqarfinni mikinerusuni, illoqarfinni avinngarusimasuni, nunaqarfinnilu siunnersut una malitseqartikkuminaassinnaasoq, paaqqinittarfinni amerlasuuni pissutsit ullutsinnut naleqqutinngimmata imaluunniit siunertarisanut naleqqunnatik.

Atassut isumaqarpoq, pilersaarusiornermik suliaqarnermi kommunit suleqatigineqassasut, taakkuummatami inatsisit malitinneqarnissaannut akisussaasut. Ilanngullugulu Atassut

isumaqarpoq kommuninik suleqateqarnermut ilanngunneqassasoq ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisut ilinniarteqqinnejarnissaannut qulakkeerinninneq.

Kattusseqatigiit Partiiat

Kattusseqatigiit Partiata tunngaviatigut siunnersuut isumaqatigaat kissaatigalugulu børnehaveklassit meeqqat atuarfianut eqquteqqinnejarnissaat ataatsimiititaliamit eqqartorneqassasoq.

Tusarniaanermut akissutit

Piffissani marlunni siunnersuut suliamut attuumassuteqartunut tusarniutigineqarsimavoq, siullermik 26. Januarimiit 2. Martsimut aappassaannillu 5. Junimiit 10. Julimut 2012. Marloriarlugu tusarniutigineqarneranut tunngavigineqarpoq, tusarniaanermi siullermi PIP teknikkutukukkusqoqarneratigut qarasaasiakkut tusarniaaneq pillugu nalunaarfingineqarsimanngimmat.

Tusarniaanermi ataasiarluni allannguinissamut tunngavissiisimavoq. Tusarniaanermut akissut pineqartoq inatsisisssatut siunnersuummut ilanngunneqarpoq.

Inatsisisssatut siunnersuutip ataatsimiititaliamit suliarineqarnera

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Siunnersuummi aningaasatigut kingunissaritinneqartunut ilaapput sakkussanik iniariartortitsineq misileraanerlu, ilanngunneqassallutik nutserneqarnerat amerlisarneqarnerallu 2013-mullu 1.000.000 kr. Atorneqarnissaat naatsorsuutigineqarluni. Taakkua saniatigut aningaasartutissanut ilanngunneqassapput sakkussanik nalimmassaanerit naleqqussaanerillu kiisalu paaqqinnittarfinni sulisut pikkorissartinneqarneri, 2012-mi naatsorsuutigineqarluni 1.700.000 kr. Atorneqarnissaat.

Ataatsimiititaliap innersuussutai.

Paaqqinnittarfinni sulisut pikkorissartinneqarnissaannut atatillugu Naalakkersuisut

ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput suliamut attuumassuteqartut, tassalu KANUKOKA aamma PIP suleqatigineqarnissaannik. Tamanna aqqutigalugu pikkorissartitsinerit imarisaaq sapinngisamik amerlanerpaanut siaruartartinneqarnissaat aammalu pissarsissutigineqarnissaat anguneqassamat, tassami taakkummata inatsisissatut siunnersuutip kivinneqarnissaanut suliassanik piviusunngortitsisussat.

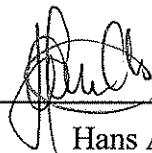
Ataatsimiititaliap paasivaa, inatsisissatut siunnersuut kommuninut naammaginartumik atuutilersinneqassappat, annertusisamik nakkutilliineq pisariaqartoq. Ataatsimiititaliap ilisimavaa, "Meeqquerivitsialak" suli aallarnisarmat aammalu suli sumiiffinni amerlasuuni atuutilersimanani. Taamaattumik Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput, kommuninut attaveqarnerup ingerlanneqartuarneranik eqqumafiginnejqullugit, aammalu ajornartorsiutinik nalunaarsueqjullugit kingunerisaanillu kommuninut naammassineqartussanut suliniutinullu amigaataasutut paasineqartunut aaqqiinissamut innersuussinissamik.

Inatsisissap atuutilersinneqarneratigut aallaqqaataaniit ataqqeitatigiinnermut paaseqatigiinnernullu iluaqutaasussatut ataatsimullu sunniuteqaatinut pitsaasumik kinguneqassasoq ataatsimiititaliamit isumaqarfingeqarpoq

Meeqqanut inuusuttunullu suleriusissap atuutilersinneqarnerani anguniakkanut sapinngisamik pitsaanerpaamik sunniuteqartussatut ataatsimiititaliamit qulaani pineqartoq isigineqarpoq. Ataatsimiititaliaq inatsisissatut siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut qilanaarpoq, naggataatigummi inuusuttut amerlanerpaat ilinniagaqalersinnaaneranut iluaqutaasussaammat.

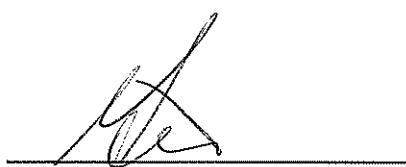
Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuut akuerisassanngorlugu inassutigaa.

Taamatut oqaaseqarluni aammalu isumaliutissiissummi allassimasunut paasinnilluni ataatsimiititaliap immikkoortoq aappaasaaniigassanngortippaa.

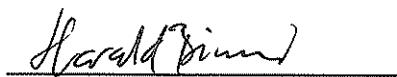

Hans Aronsen

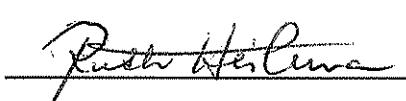
Siulittaasoq

Jørgen-Ole Nyboe Nielsen

Harald Bianco

Ruth Heilmann

Aleqa Hammond